

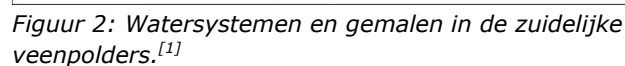
Hoe is de waterhuishouding geregeld in de zuidelijke veenpolders?

Het gebied zuidelijke veenpolders is een relatief vlak en laaggelegen polderlandschap gelegen in het zuiden van Friesland. De zuidelijke veenpolders liggen tussen Wolvega, Heerenveen en Lemmer in. Door dit gebied stroomt de Tsjonger, vanuit het noordoosten naar het zuidwesten. Ook zijn er een tweetal meren; Het Tjeukermeer en het Nannewiid. Door veenontginningen in het verleden zijn er waterrijke natuurgebieden ontstaan, namelijk de Easterskar, de Brandemeer en de Rottige Meente. De zuidelijke veenpolders beslaan een gebied van 19963 hectare met een maaiveldniveau variërend van -3m NAP tot +2,5m NAP. Het gebied bestaat grotendeels uit veen, met aan de randen zand- en kleigebieden.

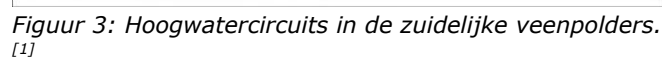

In het zuidwesten van de zuidelijke veenpolders is een gebied met fijn kalkhoudend zand. Dit gebied grenst aan de Noordoostpolder waar het maaiveld en het waterpeil lager zijn. Hierdoor vindt er daar **wegzijing** plaats. Verder zijn er de belangrijkste waterlopen, namelijk de Tjonger en de Linde die **afwateren** in het Tjeukermeer. De zuidelijke veenpolders zijn verdeeld over 16 verschillende watersystemen. De defenitie van een watersysteem is dat al het overtollige water op een bepaald punt **afwatert** via vrij afstromend, een **stuw**, of een gemaal.

Er moet hierdoor veel oppervlaktewater ingelaten worden om het natuurgebied op peil te houden. Dit gebeurt met behulp van een hoogwatercircuit.

Deze hoogwatercircuits lopen ook langs landbouwpercelen, waardoor er veel infiltratie plaatsvindt. Dit komt op zijn beurt weer door het lage maaiveld als gevolg van **droogmakerij**.

Het gebied de Zuidelijke veenpolders heeft een maaiveld dat varieert van -3 tot +2.5 NAP. Het is opgedeeld in 16 verschillende watersystemen.

Dit verschijnsel gebeurt ook in waterrijke natuurgebieden met veel veen. Hierdoor zakt het natuurgebied en moet er water aangevoerd worden. De waterhuishouding is op de meeste plaatsen goed geregeld door gemalen en vrije afwatering. Echter op sommige plekken, vooral naast hoogwatercircuits worden de hoogteverschillen steeds groter door het inklinken van het veen.

[1] <http://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/watergebiedsplanne/n/ontwerp-watergebiedsplan-zuidelijke-veenpolders.pdf>
Watergebiedsplan zuidelijke veenpolders, Wetterskip Fryslan en Grontmij, 13 november 2015